

Vinařský věstník

5

2021

Obsah:

Z domova	2
Falšované potraviny – víno (duben 2021)	6
Ze zahraničí	7

jihomoravský kraj

Ve spolupráci s Jihomoravským krajem zpracoval SVČR
Produkováno s podporou Vinařského fondu ČR.

Z domova

Povolení nové výsadby révy v roce 2021

5. 5. 2021 – Tisková zpráva – V letošním výjimečném prodloužení termínu podání žádosti o výsadbu požádalo 17 žadatelů. Těmto ÚKZÚZ povolil osázet celkem 17 hektarů nových vinic. Pro novou výsadbu vinic však i nadále zůstalo nevyčerpaných 41 hektarů. Pro letošní rok byla kvóta určena pro novou výsadbu révy 180,7 hektarů. ÚKZÚZ přijal v zákonném termínu do 28. 2. 2021 žádosti od 153 žadatelů na celkovou výměru 139,8 hektarů.

Vzhledem ke skutečnosti, že žadatelé mohou dle platné legislativy svoji žádost o povolení výsadby vzít zpět a této možnosti využili, činí k dnešnímu dni celková plocha povolených nových výsadeb 139,7 hektarů. 41 hektarů z povolené kvóty tak zůstalo stále nevyčerpano.

IVANA KRŠKOVÁ, TISKOVÁ MLUVČÍ ÚKZÚZ (KRÁČENO)

Informace pro žadatele týkající se zásahu vyšší moci – výjimečných okolností z důvodu nadměrného výskytu hraboše polního

V Praze dne 11. května 2021 – V případě zásahu vyšší moci – výjimečných okolností z důvodu nadměrného výskytu hraboše polního a s tím spojené použití přípravku na ochranu rostlin na pozemcích zasažených kalamitním výskytem hraboše polního, může žadatel tuto skutečnost oznámit Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu, a to na formuláři k tomu určeném („Ohlášení“).

Aplikace přípravku na ochranu rostlin Ratron GW (5071-0) pro aplikaci do nor, Stutox II (5114-0) pro aplikaci do nor, Stutox II (5114-0) pro aplikaci rozhozem na povrch v souladu s mimořádnými nařízeními vydanými Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským (dále jen „ÚKZÚZ“), přičemž tyto přípravky lze použít v období od 9. 4.

2021 do 6. 8. 2021, a to nejvýše 3x, pokud trvá kalamitní výskyt hraboše polního.

Podané Ohlášení musí být doplněné „Záznamem z odborného šetření intenzity výskytu hraboše polního na základě podnětu žadatele“, který vydal ÚKZÚZ, na základě podnětu žadatele k provedení monitoringu početnosti hraboše polního a ověření jeho kalamitního přemnožení.

Formulář „Ohlášení“ a bližší informace budou žadatelé poskytnuty na příslušném Oddělení příjmu žádosti a LPIS nebo na webu SZIF v sekci Jednotná žádost/Ke stažení/Oznámení o změně/Přílohy a Informace pro žadatele týkající se zásahu vyšší moci – úmrtí, vyšší moci – výjimečných okolností, změny žadatele a ukončení zemědělské činnosti.

ZDROJ: STÁTNÍ ZEMĚDĚLSKÝ INTERVENČNÍ FOND

Zemědělci letos podali přes 30 tisíc Jednotných žádostí

Praha, 24. května 2021 – Řádný termín pro příjem Jednotné žádosti za rok 2021 skončil. Státní zemědělský intervenční fond (SZIF) přijal žádosti od 30 057 žadatelů. Na finanční podporu v rámci Jednotné žádosti je vyčleněna částka ve výši téměř 32 miliard korun. Zájemci, kteří lhůtu promeškali, mají ještě možnost podat žádost do 11. června se sankcí.

V pondělí 17. května skončil řádný termín pro podávání Jednotné žádosti. Případní zájemci mohou ještě žádost opožděně podat se sankcí 1% za každý pracovní den, a to do 11. června. Pro žádosti o zařazení a změnu zařazení v rámci Agroenvironmentálně-klimatických opatření a Ekologického zemědělství však možnost pozdního podání neplatí.

Podpora v rámci Jednotné žádosti je určena na přímé platby (SAPS, greening, platby pro mladé zemědělce nebo podpora citlivých sektorů), plošné platby v rámci Programu rozvoje venkova (Ag-

roenvironmentálně-klimatická opatření, Ekologické zemědělství, podpora ANC, Platby v rámci sítě Natura 2000 a podle rámcové směrnice) a na platby na zvířata (Dobré životní podmínky zvířat).

Předpokládáný harmonogram vydávání rozhodnutí jednotlivých podpor Jednotné žádosti 2021 je zveřejněn na webových stránkách www.szif.cz. Sazby jednotlivých dotačních titulů spadajících do Jednotné žádosti budou uveřejněny do konce října 2021.

V případě jakýchkoliv dotazů se zájemci mohou obrátit na infolinku SZIF prostřednictvím telefonního čísla 222 871 871 nebo e-mailu info@szif.cz.

LENKA REZKOVÁ, TISKOVÁ MLUVČÍ SZIF

Vinice v EZ tvoří téměř 6 % celkové výměry vinic ČR a 4 % podíl na celkové produkci

Sklizeň hroznů bývá z 50 až 65 % prodána, zbylých cca 40 % je zpracováváno přímo u pěstitele na víno. Víno je pak většinou (84 %) uplatněno na trhu v biokvalitě. Hrozny, které jsou prodávány, se uplatňují výhradně na domácím trhu a končí ve stejném poměru v bio a v konvenčních vínech. Průměrný výnos hroznů v roce 2019 dosáhl 4,5 t/ha a je tak plně srovnatelný s konvenčním.

ZDROJ: AKČNÍ PLÁN ČR PRO ROZVOJ EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ V LETECH 2021-2027

Téměř čtvrtina zemědělské půdy ČR bude do sedmi let v režimu ekologického zemědělství. Vyplývá to z plánu Ministerstva zemědělství na roky 2021-2027

10. 5. 2021 – Tisková zpráva – Ministerstvo zemědělství (MZE) chce zvýšit plochy zemědělské půdy obhospodařované ekologicky na 22 % z dosavadních ▶

přibližně 15 %. Vzrůst by měla i výměra orné půdy v ekologickém zemědělství a spotřeba biopotravin. Tyto cíle stanovil Akční plán ČR pro rozvoj ekologického zemědělství v letech 2021–2027, který dnes schválila vláda.

Do roku 2027 by měli zemědělci v České republice hospodařit ekologicky na 22 % zemědělské půdy. V současnosti je to 15 %. Biopotraviny se mají podílet na celkové spotřebě potravin a nápojů 4 %, zatímco podle údajů z roku 2019 to bylo 1,52 %. Takové jsou cíle Akčního plánu ČR pro rozvoj ekologického zemědělství v letech 2021–2027.

„Ekologické zemědělství a výroba biopotravin mají dlouhodobě vzrůstající trend. Například trh s biopotravinami v roce 2019 vzrostl o 19 procent. Lidé se také víc zajímají o to, v jaké krajině žijí a jaké jídlo jedí. Chceme proto ekologické zemědělství co nejvíce podpořit. V Akčním plánu počítáme i se zajištěním financování výzkumu a poradenství, aby měli zemědělci přístup k nejnovějším poznatkům z ekologického zemědělství,“ řekl ministr Miroslav Toman.

MZe bude nadále podporovat ekologické podniky i výrobu biopotravin, sdružování zemědělců, výrobců a obchodníků a usnadňovat farmám přístup na trh. Mezi úkoly Akčního plánu patří navrhnout značení biopotravin domácího původu včetně jejich propagace, rozšířit výuku o ekologickém zemědělství v rámci odborného vzdělávání nebo zvýšit podíl biopotravin ve veřejném stravování.

Zásadní pro další rozvoj ekologického zemědělství v ČR je zaměřit se zejména na produkci mléka, produkci na orné půdě, pěstování ovoce, zeleniny a révy vinné. Jednotlivá klíčová opatření Akčního plánu rozpracuje MZe v samostatných dokumentech, které budou obsahovat i jejich ekonomický dopad.

Akční plán navazuje na nový Evropský akční plán pro ekologickou produkci. Je v souladu s cíli Společné zemědělské politiky EU a strategiemi Evropské komise „od zemědělce ke spotřebiteli“ (Farm to Fork) a pro oblast biologické rozmanitosti podle Zelené dohody pro Evropu.

Podrobnosti o trhu s biopotravinami v ČR najdete zde: <http://eagri.cz/public/web/mze/tiskovy-servis/aktuality/trh-s-biopotravinami-v-roce-2019-vzrostl.html>

V ČR funguje více než 4 600 ekofarem hospodařících na 541 tisících hektarech. Ekologičtí zemědělci se starají o 15 % zemědělské půdy, což ČR řadí mezi patnáct zemí světa s nejvyšším podílem ekologicky ošetřovaných ploch

v porovnání s celkovou výměrou zemědělské půdy. V EU je ČR na šestém místě. Produkce ekofarem v roce 2019 byla odhadnuta na 7,2 miliardy korun, což představuje 5,1% podíl na zemědělské produkci ČR.

Akční plán ČR pro rozvoj ekologického zemědělství v letech 2021–2027 je zveřejněn zde: <http://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/ekologicke-zemedelstvi/dokumenty-statistiky-formulare/akcni-plan/>

**VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ
MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ**

Zemědělci jsou připraveni plnit cíle Zelené dohody, pokud budou férové, realistické a budou respektovat názory praxe. Prvním krokem musí být dopadová studie EK

Tisková zpráva 5. 5. 2021 – Evropská komise si jako jednu z priorit stanovila dosažení uhlíkové neutrality do roku 2050. Přispět k tomu má i sektor zemědělství, v němž má dojít k plošnému omezení přípravků na ochranu rostlin o 50 procent a minerálních hnojiv o 20 procent. Oba tyto cíle mají být splněny už za devět let. Dosud však chybí konkrétní plán, jak by toho zemědělci měli dosáhnout. Stejně tak zemědělci postrádají jakýkoliv výhled do budoucna, jak ambiciózní evropské cíle změny jejich byznys a zdroj obživy. Agrární komora České republiky proto vyzývá k vytvoření a zveřejnění dopadové studie takzvaného Green Dealu na státě Evropské unie, a především na Česko.

„Neexistuje posouzení dopadů k ani jednomu z cílů strategie. Evropská komise jejich předložení plánuje, ale pouze k jednotlivým navazujícím iniciativám, a až v době, kdy budou tyto iniciativy aktivně diskutovány, tedy v průběhu následujících 3 až 4 let. Komise ale již nyní tlačí na to, aby členské státy zahrnuly cíle strategie do svých Strategických plánů Společné zemědělské politiky, které musí být dokončeny do konce letošního roku. Posouzení dopadů tedy mohou být předložena až několik měsíců či let po schválení národních Strategických plánů, které už ale pravděpodobně nebude možné upravovat,“ říká prezident Agrární komory ČR Jan Doležal.

Pro zemědělce představuje jednu z největších výzev zmíněné snížení hnojiv a pesticidů o desítky procent oproti současnému stavu, k němuž má dojít do

roku 2030. Tyto cíle patří k základům Zelené dohody. Není však jasné, jak jich mají zemědělci při současných cenách a úrovni podpor dosáhnout, ani jak bude zohledněna výchozí situace jednotlivých členských států.

Například Česko už snížilo spotřebu pesticidů podle publikace Agricultural Atlas 2019 mezi lety 2011 až 2016 o celých 13 procent. Státy jako například Francie (+17,4 procent), Španělsko (+5,2 procent), Polsko (+12,5 procent) či Maďarsko (+14,2 procenta) spotřebu naopak zvýšily. V řadě případů se přitom jedná o země, které jsou významnými importéry zemědělských komodit do Česka. Sousední Rakousko, které je mnohdy Česku dáváno za vzor, zvýšilo ve sledovaném období spotřebu pesticidů o 26,5 procenta. Spotřeba těchto látek se v Česku snižovala i v následujících letech. Podle posledních dat Ministerstva zemědělství ČR klesla v roce 2019 celkem o deset procent za tříleté období.

Tyto ambiciózní cíle v kombinaci s odlišnou startovací pozicí jednotlivých členských států staví zemědělce do nejisté situace, kdy i po čtyřech letech vyjednávání reformy dosud nevědí, s jakými konkrétními požadavky se budou muset už za několik let potýkat. Současně dosud chybí finanční nástroje, které by k plnění těchto cílů měly přispět. Rozpočet Společné zemědělské politiky na období po roce 2020 se pro roky 2023 až 2027 s velkou pravděpodobností bude pohybovat pod úrovní současného rozpočtu.

„Zatím se pouze obecně mluví o 25 procentech rozpočtu EU, které by měly směřovat na plnění cílů v oblasti klimatu, biologické rozmanitosti a částce cca 20 miliard eur ročně, která se má vynaložit na zmírnění a přizpůsobení se změně klimatu. Konkrétní adaptační a inovativní programy, které by byly určeny přímo pro zemědělce mimo rámec současné Společné zemědělské politiky a pomohly by jim při rostoucích nákladech a při cenách zemědělských komodit, jež určuje světová poptávka a nabídka, plnit cíle Green Dealu, zatím nejsou na stole. V České republice se navíc stále potýkáme s realitou nižších veřejných podpor ve srovnání s průměrem EU. Hovoří se o omezování, to ale není podepřeno veřejnou podporou ani případným omezením dovozu ze zemí, které si s ochranou přírody vůbec nelámou hlavu,“ poznamenává Doležal.

Rozsáhlou studii, která upozorňuje na dopady Zelené dohody na evropskou i světovou populaci, vypracovalo americké

ké ministerstvo zemědělství (USDA). Studie počítá se třemi scénáři. Zjednodušeně se jedná o scénář EU, dále střední scénář, kdy dohodu přijme EU a její hlavní obchodní partneri Ukrajina, Evropské sdružení volného obchodu (EFTA) a severní Afrika, a konečně globální scénář. Scénář EU počítá s 12procentním propadem produkce zemědělských komodit v Evropě, přičemž celosvětově by to znamenalo pokles 1 procento. Střední scénář by pak měl za následek propad produkce ve světě asi o 4 procenta, a nakonec globální scénář o 11 procent.

V případě přijetí Green Deal pouze v Evropské unii by nedošlo k výraznějšímu nárůstu cen, protože by propad produkce v EU částečně vyvážil větší dovoz ze zbytku světa. Pokud by ovšem na Green Deal přešly i země EFTA, Ukrajina a severní Afrika, došlo by až k 60procentnímu nárůstu cen v Evropě a 21procentnímu zvýšení cen ve světě. Model totiž počítá s určitou formou omezení obchodu do Evropy (uhlíková daň), přičemž ve zbytku světa by obchod pravděpodobně probíhal bez větších omezení. Globální scénář pro přijetí Green Deal by pak znamenal téměř 90procentní nárůst cen zemědělských komodit ve světě s největším dopadem na nejhudší země světa.

Tuto americkou studii Evropská komise odmítá, s vlastním scénářem budoucího vývoje ale nepřišla. „Vyzýváme proto Evropskou komisi k vytvoření dopadové studie Zelené dohody na Evropu i jednotlivé členské státy Evropské unie, která bude veřejně dostupná. Čeští zemědělci musí vědět, s čím mají do budoucna počítat. Cíle musejí být férové a realistické, proto považujeme dopadovou studii za první krok k jejich naplnění,“ sděluje Doležal.

AGRÁRNÍ KOMORA ČR, TISKOVÁ MLUVČÍ
BARBORA PÁNKOVÁ, TISKOVE@AKCR.CZ,
PANKOVA@AKCR.CZ

Zemědělské a potravinářské podniky odmítají povinný pátý týden dovolené

Zemědělští i potravinářští zaměstnavatelé odmítají povinný pátý týden dovolené. Mnozí z nich je mají jako benefity, sdělili zástupci agrární a potravinářské komory. Podniky také nesouhlasí s tzv. indexací minimální mzdy, která by se odvozovala z průměrné mzdy. Zkrácení pracovního týdne, stanovení minimální mzdy ve výši poloviny mzdy průměrné a zavedení nejméně pětítýdenní dovolené navrhuje ČSSD, vláda však k tomu

v dubnu zaujala negativní stanovisko. Potravinářská komora ČR uskutečnila v minulém týdnu na tato témata mezi svými členy průzkum, ve kterém odpovídali zástupci 74 firem všech velikostí. „Více než 80 procent aktivních zaměstnavatelů v potravinářských provozech odmítlo návrhy na zkrácení pracovní doby, indexaci minimální mzdy podle mzdy průměrné a povinný pátý týden dovolené. V současné ekonomické situaci není možné dále neúměrně navyšovat náklady firem, naopak je třeba více investovat finanční prostředky po tak dlouhé době uzávěry ekonomiky,“ uvedla komora. Podle 30 procent zaměstnavatelů by se provozní náklady zvýšily o deset až 15 procent, u 45 procent firem by šlo o zhruba desetinové navýšení. Pátý týden dovolené by neměl být povinný ani podle Agrární komory ČR. „Řada podnikatelů v zemědělství už nyní nabízí svým zaměstnavatelům běžně pět týdnů dovolené s tím, že pátý týden uplatňuje jako benefit a uplatňuje její zpravidla v době vegetačního klidu. To znamená v té části roku, kdy jsou práce v rostlinné výrobě v útlumu,“ uvedl pro

ZDROJ: WWW.ZEMEDELEC.CZ, AUTOR:
PETRA VAŇATOVÁ, 13. 5. 2021

Čočka místo hovězího steaku, anebo kolo místo auta?

18. 5. 2021 – Mladá fronta DNES – Hovory z lán(ů) – Ačkoliv veganství a environmentální aktivismus obecně není u nás až tolik v kurzu, útoky na zemědělství, a především pak živočišnou výrobu, se i v České republice pomalu, ale jistě stupňují. Debata o dobrých životních podmínkách zvířat, udržitelnosti zemědělství včetně menšího plýtvání potravinami je v západní společnosti určitě na místě, v poslední době se nicméně čím dál tím více hovoří o klimatickém aspektu konzumace masa a zemědělství vůbec.

Otázkou nicméně zůstává, zda veganství skutečně může zachránit planetu, nebo bychom se měli podívat někde jinde. Vzhledem k trochu návodnému titulku tohoto textu začnu u toho, zda je veganství pro všechny vůbec reálné. Podle nedávného australského průzkumu by 73 % mužů raději zemřelo o deset let dříve, než aby se vzdali masa. Podle holandské studie z února letošního roku je naopak až 70 % spotřebitelů připraveno podpořit nulovou DPH na ovoce a zeleninu v kombinaci s vyšší „spotřeb-

ní“ daní na maso. Až 80 % spotřebitelů v Německu, 67 % ve Francii a 63 % v Nizozemí by neváhalo připlatit si několik eurocentů na každém kilu masa, které si koupí. Pokud bychom se bavili o desítkách eurocentů, tedy asi 5–10 korunách, začíná se ochota „plácnout se přes kapsu“ povážlivě zmenšovat (cca 50 %).

Podle environmentálních neziskovek by se ale podobná daň měla pohybovat o řád výš, respektive o měnu vedle, tedy někde kolem pěti až deseti eur na kilogram. Tomu už bude tleskat málokdo. Možná se ale řady veganů rozrostou o nemajetné spotřebitele.

Ne, vážně – osobně bych šel raději cestou snížení daní pro zdravé sezonní potraviny z krátkých dodavatelských řetězců, jako je ovoce nebo zelenina, nicméně si dost dobře nedokážu představit systém, který by toto sledoval a hlídal. Nažene nás to všechny do náruče veganství? Možná ne, v rozvinutých zemích OECD, kam se řadí i Česko, jsou zemědělství a živočišná výroba zodpovědné za skleníkové plyny minimálně, v řádech procent. I proto, že většina lidí zde jezdí auty (doprava za skleníkové plyny může z 28,5 %), někdy účelně, někdy zbůhdarma pálíme proud (energetika 28 %) a vyrábíme auta a součástky pro ně (průmysl 21,6 %).

Takže až budete příště stát před dilematem, zda čočku, anebo steak, omezte vlastní emise metanu, dejte si steak s čerstvou zeleninou a do práce vyrazte vlakem či na kole.

AUTOR: JAN DOLEŽAL, PREZIDENT AGRÁRNÍ KOMORY ČR

SZIF připravuje nový systém kontrol založený na datech z družic

Menší administrativní zátěž, spravedlivější přístup a možnost vyhnout se sankcím. To umožní systém sledování ploch pomocí družic, tzv. kontroly pomocí monitoringu (MACH z anglického monitoring approach), který připravuje Státní zemědělský intervenční fond (SZIF). Nasazení nového systému kontrol plánuje spustit v roce 2022. „Kontrola pomocí monitoringu využívá potenciál moderních technologií kolem nás s cílem podpořit prevenci a spolupráci se zemědělci, navíc je podle našeho názoru spravedlivější, bude stejná pro všechny žadatele, nebude se vybírat jen ze vzorku žádostí,“ upozorňuje generální ředitel SZIF Martin Šebestýán. Zavedení MACH souvisí s novelizací pro- ▶

váděcího nařízení Evropské komise č. 809/2014 a měl by se spustit pro žádosti podané v příštím roce. Zpočátku pouze pro vybraná opatření a vhodné skupiny žadatelů. V dalších letech se bude tato skupina žadatelů na základě získaných zkušeností rozšiřovat.

Kontrola ploch pomocí monitoringu (MACH) využívá data z družic Sentinel, které provádějí dálkový průzkum Země v rámci unijního programu Copernicus. Využití těchto dat představuje i budoucnost zemědělských kontrol. Dokáže alespoň z části nahradit administrativně náročné kontroly na místě, je spravedlivější pro žadatele, umožňuje další využití dat nejen pro kontrolu, data může využít i sám žadatel. Vzhledem k prostorovému rozlišení družicových dat kontrola monitoringem detekuje především porušení na větších plochách, nikoliv drobnější nedostatky.

Hlavním komunikačním kanálem v průběhu administrace dotace bude pro žadatele Portál farmáře (PF). Právě tam bude moci sledovat průběžné výsledky monitoringu. S Fondem může tedy komunikovat už v průběhu administrace, a předejít tak případným sankcím za porušení podmínky. V tuto chvíli najdou žadatelé na webových stránkách SZIF novou záložku, kde si můžou přečíst základní informace, a podrobněji se seznámit s plánovaným systémem kontrol. Jedná se o první z kroků, kterými SZIF bude informovat zemědělskou veřejnost. Další informace o plánovaném spuštění kontrol pomocí monitoringu plánuje SZIF šířit k zemědělcům také pomocí direct mailů, sociálních sítí, ale také distribucí letáků na klíčových akcích (Země Živitelka, Flora Olomouc apod.).

MGR. LENKA REZKOVÁ, TISKOVÁ MLUVČÍ SZIF

Lidé mohou za farmáři a jejich výrobky do Národního zemědělského muzea, kde se konají pravidelné Farmářské trhy

Tisková zpráva – V Praze 19. 5. 2021 – Z pestré nabídky lokálních produktů od českých zemědělců a potravinářů si mohou lidé vybírat a nakupovat v Praze na Letné. Každý pátek až do konce června se na dvoře Národního zemědělského muzea (NZM) od 9 do 17 hodin konají Farmářské trhy zaměřené výhradně na českou produkci.

„S ohledem na epidemiologickou situaci a opatření, kdy nemůžeme organizovat

tradiční sérii akcí Poznej svého farmáře přímo na hospodářstvích v regionech, jsme letos spolu s Národním zemědělským muzeem připravili Farmářské trhy. Jejich cílem je, stejně jako v předchozích letech, podpořit české pěstitele a producenty,“ řekl ministr zemědělství Miroslav Toman. Zájemci si mohou na muzejním dvorku vybírat ze sazenic, bylinných produktů, medů, koření a čajů, řezaných květin, pečiva, masa a masných produktů, mléka a mléčných výrobků, vajec, pív, vín, lokální zeleniny a ovoce. Pravidla pro bezpečné nakupování na Farmářském trhu v NZM jsou stejná, jaká platí pro ostatní farmářské trhy, tedy rozestupy 2 metry, nošení respirátorů a dezinfekce rukou. Výrobci a prodejci tuzemských potravin, kteří mají zájem se na Farmářských trzích představit, mohou kontaktovat organizátory na trhy@nzm.cz. Cílem již 8. ročníku projektu Poznej svého farmáře, letos v netradičním formátu kvůli pandemii, je propojení spotřebitelů a farmářů v jejich okolí a zlepšení informovanosti veřejnosti o možnostech nákupu kvalitních potravin přímo na farmách. Tím zajistí odbytky produkce malých farmářů, kteří nemají šanci uspět s produkcí u obchodních řetězců. V rámci tradičních akcí na farmách po celé České republice byl vždy pro návštěvníky připraven bohatý program, jako například farmářský trh výrobců potravin z blízkého okolí, ochutnávky produktů místních farem, jejich prohlídky a zemědělsky zaměřený program pro děti. Projekt Poznej svého farmáře má také podporovat spotřebu kvalitních a regionálních potravin a vzdělávat spotřebitele v oblasti ekologické produkce a biopotravin. Bližší informace k projektu na www.poznejsvehofarmare.cz nebo na facebookovém a instagramovém profilu Poznej svého farmáře.

**VOJTĚCH BÍLÝ, TISKOVÝ MLUVČÍ
MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ**

Aktuální informace o stavu vodních zdrojů k 26. květnu 2021

Ministerstvo zemědělství předkládá stručnou zprávu se shrnutím nejdůležitějších skutečností o aktuálním stavu vodních zdrojů. Správci povodí situaci monitorují a vyhodnocují na základě aktuálních potřeb.

Hladina podzemní vody v mělkých vrtech byla ve 20. týdnu na území ČR celkově silně nadnormální, vydatnost pramenů na území ČR byla celkově mírně

nadnormální. Za týden od 17. 5. do 23. 5. spadlo na celém území 13 mm srážek, což odpovídá 69 % normálu pro toto období.

Hladiny sledovaných toků v průběhu týdne většinou klesaly, případně byly setrvalé. V porovnání s dlouhodobými květnovými průměry byly průtoky převážně průměrné až nadprůměrné a pohybovaly se nejčastěji v rozmezí od 90 do 195 % QV. Z hlediska hydrologického sucha se situace oproti předchozímu týdnu mírně zhoršila, přesto se toky, které mají průtoky na hranici hydrologického sucha, téměř nevyskytují.

Významné vodárenské i víceúčelové nádrže jsou až na výjimky (tato vodní díla mají nižší naplněnost převážně z provozních důvodů) naplněny z 88 až 100 % a jsou tak schopny zabezpečit požadované odběry. Na nádržích probíhají manipulace v souladu s manipulačními řády.

STAV PODZEMNÍCH VOD (týdenní zpráva ČHMÚ 17. 5. – 23. 5. 2021)

Hladina podzemní vody v mělkých vrtech byla v 20. týdnu na území ČR celkově silně nadnormální. Silně nadnormální hladina byla v povodí horní Vltavy, ve východních Čechách, na severu v povodí Lužické Nisy a Smědě a na Moravě v povodí dolní Moravy a Svatky a Svitavy. Podíl mělkých vrtů se silně až mimořádně nadnormální hladinou (42 %) výrazně vzrostl. Vydatnost pramenů ve srovnání s předchozím týdnem převážně stagnovala s tendencí k mírnému zvětšování.

STAV HLADINY VODNÍCH TOKŮ

Povodí Moravy, s. p. – za uplynulý týden byly zaznamenány úhrny srážek do 30 mm. Hladiny neovlivněných toků jsou po kulminacích na poklesu. Pod vodními díly jsou průtoky již setrvalé. V povodí Dyje se průtoky pohybují od 80 do 140 % dlouhodobého průměru pro měsíc květen. V povodí Moravy pak v rozmezí od 70 do 150 %. Limity sucha (Q355) se v současnosti na tocích povodí Moravy a Dyje nevyskytují.

NAPLNĚNOST VODNÍCH NÁDRŽÍ

Povodí Moravy, s. p. – na většině nádrží je setrvalý stav hladiny. Nádrže mají vesměs plně zásobní prostory. Manipulace na vodních dílech jsou prováděny operativně dle aktuální hydrologické situace a dle schválených manipulačních řádů. Nádrže jsou připraveny zachytit či transformovat případné povodňové průtoky. Na VD Plumlov je hladina snížena z důvodu rekonstrukce.

MZE, 26. 5. 2021 (KRÁČENO)

Falšované potraviny – víno (květen 2021)

Sauvignon Blanc, 2019, Bílé víno polosladké, alkohol: 13% obj., Země původu: Bulharsko

Kategorie: Falšované potraviny

Ve víně byl zjištěn nepovolený přídavek syntetického glycerolu.

Šarže: 12.03.2020SB

Obal: 1L a 1,5L PET lahve, etiketa, uzávěr

Množství výrobku v balení: 1,5 l

Výrobce: Plněno v: Ing. Irena Brouwerová, Mostní 81, Valašské Meziříčí, Česká republika

Distributor: Plamen Petkov, Purkyňova 98 A, Brno

Místo kontroly: IRENA BROUWEROVÁ, Mostní 81, 757 01 Valašské Meziříčí, IČ: 66726123

Země původu Bulharsko

ZDROJ: SZPI

Ze zahraničí

Zelená dohoda a SZP: politické důsledky pro přizpůsobení zemědělských postupů a zachování přírodních zdrojů EU (ze studie pro Zemědělský výbor EP)

Studie pro Výbor AGRI ke strategii „Od zemědělce ke spotřebiteli“, strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti do roku 2030 a její složka v oblasti klimatu, které by mohly mít významný dopad na zemědělství a potravinu v Evropě. Zemědělské a potravinářské postupy v EU dosud nedospěly ke splnění cílů v tomto odvětví, pokud jde o klima, životní prostředí, výživu a zdraví. Aby bylo možné těmto nepříznivým trendům čelit, je naléhavě nutné výrazně posílit mnoho technických ustanovení společné zemědělské politiky (SZP). Za tímto účelem musí být dosažení cílů právně závazné a musí se zlepšit prosazování, podávání zpráv a monitorování. Je také důležité dokončit předpisy o limitech s celosvětovou a jednotnou potravinovou politikou, včetně dietních opatření. Jak naznačují současné trendy, dosažení cílů Zelené dohody v zemědělství nebude snadný úkol. Emise skleníkových plynů v zemědělství EU klesaly až do roku 2010 a od té doby jsou pouze na stabilní úrovni. Další významná snížení, včetně snížení množství dusíku používaného k hnojení a počtu chovaných zvířat, nyní vyžadují významné změny v řídicích postupech a systémech.

Biologická rozmanitost klesá v důsledku rostoucí specializace a zjednodušení zemědělských systémů a venkovských oblastí s většími pozemky a rozsáhlým využíváním chemických prostředků. Degradace půdy a akumulace živin, zejména dusíku, ve vodě a atmosféře dosáhly alarmujících rozměrů. Minulé trendy naznačují, že s výjimkou fosforu a antibiotik bude nesmírně obtížné dosáhnout cílů Zelené dohody v oblasti klimatu a ži-

votního prostředí bez významné změny SZP. Velká část evropské populace navíc nejlépe podle dietních doporučení, která splňují dietní a zdravotní cíle Zelené dohody. V této oblasti je zapotřebí mnohem ambicióznější politika. Kromě toho by změny ve stravě mohly rovněž přispět ke snížení emisí skleníkových plynů.

K dosažení cílů Zelené dohody je zapotřebí politický nástroj pro celý potravinový řetězec, musí být provedeny tři balíčky koordinovaných opatření. Za prvé, je nezbytné vyhnout se všem současným neefektivním postupům, které způsobují nadměrnou spotřebu vody, hnojiv, pesticidů a antibiotik. Inovace a pobídky v této oblasti by měly pozitivní dopad na životní prostředí a příjmy zemědělských podniků. Druhý balíček technických a politických opatření musí podporovat transformaci systémů řízení s cílem více zohlednit biologické cykly a omezit používání chemických přípravků. Agroekologické systémy tohoto druhu by mohly výrazně snížit ekologickou stopu zemědělství. Tyto režimy by však mohly mít také negativní důsledky pro příjmy zemědělců. Rozsah, v jakém tomu tak bude, závisí na tom, zda jsou spotřebitelé ochotni platit za kvalitnější produkty. Veřejná podpora je nutná. Třetí balíček opatření je určen k řešení změn stravovacích návyků z důvodů zdraví, klimatu a životního prostředí. Vyšší náklady na nízkokalorickou a vyváženější stravu mohou stát v cestě změnám, zejména v domácnostech s nízkými příjmy. Potravinářský průmysl a maloobchod proto musí podporovat přechod k žádoucím stravovacím návykům tím, že odpovědně změní receptury výrobků a omezí reklamu. Aby spotřebitelé mohli přejít na zdravější a více rostlinnou stravu, jsou rovněž zapotřebí politiky ke zvýšení povědomí spotřebitelů o zdravotních, klimatických a environmentálních dopadech výběru potravin a úprava spotřebitelských cen.

Aby byla SZP v souladu s cíli Zelené dohody na období po roce 2020, je třeba provést podstatné změny návrhů, které Komise předložila pro tuto politiku v roce 2018. Je nezbytné stanovit podmínky o požadavcích na podmíněnost, jakož i o cílech, nástrojích a prostředcích jak ekologických nařízeních v pilíři 1, tak intervencí v oblasti klimatu a životního prostředí v pilíři 2. Za prvé, je nezbytné účinněji uplatňovat zásadu „znečišťovatel platí“, na níž je založena podmíněnost, aby bylo možné lépe odůvodnit zvýšené uplatňování principu „společného dobra“, která se vyplácí výrobčům v rámci ekologických předpisů a opatření v oblasti klimatu a životního prostředí. Za druhé, opatření v rámci ekorežimů pilíře 1, která jsou plně financována z rozpočtu EU, se musí zaměřit na globální veřejné statky, tj. omezení následků klimatických změn, udržitelnost a obnovu biologické rozmanitosti a podmínek chovu zvířat. Zatřetí, ekonařízení musí být doplněna opatřeními pilíře 2 zaměřenými na lokální veřejné statky, zejména na množství a kvalitu vody, úrodnost půdy a diverzifikovanou krajinu. Současná kritéria podmíněnosti by neměla být rozředěna, ale výjimky musí být zrušeny, aby se zvýšila ekologická účinnost SZP a zaplnily regulační mezery. Ustanovení o nových dobrých zemědělských a environmentálních praktikách, která mají nahradit kritéria ekologie stávající SZP, musí být z hlediska klimatu a životního prostředí přinejmenším stejně ambiciózní a měla by být postupně náročnější. Tyto platby by odměňovaly zemědělce za jejich úsilí jít nad rámec požadavků podmíněnosti. Platby by se zvýšily úměrně jejich úsilí a nekomerčním přínosům. Pilíř 1 by proto zavedl dva nové plně uzavřené rozpočty s 15 % výdajů na opatření ke zmírnění změny klimatu a 15 % na opatření v oblasti biologické rozmanitosti. Kromě toho by 35 % výdajů na pilíř 2 mělo být ►

vyčleněno na zásahy v oblasti životního prostředí.

Není dostatečně možné prohlašovat pokrok v rámci SZP, aniž by existoval účinný akční plán pro úpravy SZP. Předpokladem všech možných politik je nezbytné provedení řádného posouzení dopadů, aby bylo možné určit možné rozpory mezi různými klimatickými a environmentálními cíli. Zvláštní pozornost je třeba věnovat otázce půdy: odklon od intenzifikace zemědělských postupů a systémů, který není v Zelené dohodě vysloven, by mohl vést ke zvýšené poptávce po zemědělské půdě v EU i mimo ni, což by mělo potenciálně negativní dopady na životní prostředí („přemístění od znečištění“). Druhý možný konflikt, který je třeba vyřešit, se týká dopadu na životní prostředí a hospodářství. Tento dokument uvádí předpokládané makroekonomické důsledky v jejich rozsahu, ale je zapotřebí podrobnější analýzy, aby byly zohledněny změny cen, na které bude trh reagovat. Různé cíle Zelené dohody mohou významně snížit příjmy zemědělců. Na druhou stranu spotřebitelé také mohou být ovlivněni vyššími cenami potravin. Mnohé však závisí na obchodní politice a změnách stravovacího chování. Regulační změny přijaté Radou dne 21. října 2020 nebo přijaté Evropským parlamentem dne 23. října 2020 dostatečně nezohledňují otázky klimatu a biologické rozmanitosti. Problémy výživy sotva řeší.

Zemědělství EU je možné uvést do souladu s cíli Zelené dohody. To by však vyžadovalo politiku pro celý potravinový řetězec, která zahrnuje přísnější nástroje na straně nabídky a významné změny stravovacích návyků. Jinými slovy, je třeba posílit klimatický a environmentální rozměr SZP, zatímco samotná SZP musí být začleněna do rámce cílenější a globálnější potravinové politiky.

Více informací: Úplný souhrn je k dispozici v následujících jazycích: němčina, angličtina, francouzština, italština a španělština. Celá studie je v angličtině a shrnutí jsou k dispozici na: <https://bit.ly/35HmZJg>

JS

Tisková zpráva AREV: Webinář o nové společné zemědělské politice

Dne 3. května uspořádalo Sdružení evropských vinařských regionů (AREV) webinář o nové SZP, ale také o přechod-

ných opatřeních do doby, než bude nová SZP přijata s ohledem na nejnovější události. Akce se zúčastnila skupina řečníků z Evropského parlamentu, Evropské komise, vlád z evropských regionů a odborných zástupců tohoto odvětví. Za celé evropské vinařské odvětví otevřel webinář Francisco Martinez Arroyo, generální tajemník AREV a regionální ministr zemědělství a rozvoje venkova Kastilie-La Mancha (Španělsko). „Žijeme v těžkých časech“, začal a vzpomněl pandemii Covid-19, poslední jarní mrazy, Trumpovy dodatečná cla a BREXIT. AREV opakovaně a neúspěšně žádalo Komisi o konkrétní plán výjimečné pomoci na podporu vinařství, uvedl.

Poslankyně Evropského parlamentu Pina Piciernová poukázala na to, že zatímco příprava nové SZP od roku 2023 postupuje v konstruktivním třístranném rozhovoru mezi Komisí, Evropskou radou a Evropským parlamentem, stále je třeba ještě vyjasnit mnoho bodů. V příštích několika týdnech proběhnou jednání, která budou mít zásadní význam pro rozhodování o nejdůležitějších bodech, jako jsou ekosystémy, sociální podmíněnost, omezení přímých plateb a krizová rezerva.

Poslankyně EP Irene Tolleretová, spolupředsedkyně pracovní skupiny pro víno, lihoviny a kvalitní potraviny v Evropském parlamentu zdůraznila, že „toto je poprvé, co mi předsedové družstevních sklepů říkají, že dojde k sebevraždám, a nevědí, jak začlenit mladé lidi“. Navzdory počátečním odhadům škod z Francie a Itálie ve výši 5 miliard eur vedoucí oddělení pro víno Evropské komise Joao Onofre odpověděl: „Kde myslíte, že Komise může najít peníze v rozpočtu? Je to jasné, prostě to nejde.“

Thierry Coste, bývalý předseda pracovní skupiny pro víno COPA/COGECA a vinař z regionu Languedoc, v emotivní reakci vyzval Komisi, aby navštívila vinice a viděla realitu dramatické situace. „Toto zvýšení četnosti a rozsahu klimatických škod, které nastaly v době Covidu, Trumpových cel a neskutečné nejistoty brexitu, způsobilo, že jsem viděl plakat velké chlapý.“ Řekl, že vůbec není jisté, jestli se z toho odvětví vína dostane. V každém případě, pokud se nic stane nebo jen málo, celé části evropských vinařských oblastí navždy zmizí.

„Sektor potřebuje mimořádné finance. Samozřejmě víme, že evropský rozpočet má mnoho omezení. Existují mimořádné finanční prostředky a finanční prostředky na evropské oživení“, dodal Angel

Villafranca Lara, prezident Španělské federace zemědělsko-potravinářských družstev (Cooperativas Agro-alimentarias Spain). „Nic není v budoucnu jisté. Sektor prochází obtížným obdobím“, odpověděl Thierry Coste, který připomněl, že „vinařství mohlo zcela zmizet z planety na konci 19. století, během révoluce krize“. „Klíč k úspěšnému zvládnutí krize leží v přijatých rozhodnutích“ uzavírá Thierry Coste.

Joao Onofre z Evropské komise zůstal „optimistický“. „Jsem si jist, že odvětví vína se z této krize jako vždy dostane. Je zřejmé, že poslední dva roky nebyly slavné, ale vzpomeňte si, že předtím jsme měli deset let naprosto výjimečného růstu.“

Aly Leonardy, místopředseda AREV a předseda Evropské rady vinařů (CEPV) učinil závěr: „Vino je produkt, který je součástí historie, tradic a DNA evropské kultury. Je součástí naší krajiny a formuje ji, je páteří našeho venkovského území a vytváří socioekonomické aktivity, které udržují naše vesnice naživu a brání vyhlidňování. Je také součástí středomořské stravy, uznávané Světovou zdravotnickou organizací, při konzumaci s mírou přispívá k jedné z nejzdravějších diet na planetě. Unesco víno také prohlásilo za nehmotné kulturní dědictví lidstva. Ze všech těchto důvodů je nezbytné, aby se evropské orgány pozastavily a pozorně naslouchaly požadavkům tohoto odvětví, aby usměrnily a povzbudily alternativy, které předložila politická a odborná sféra na podporu vinařských regionů.“

**AYNARD DE CLERMONT TONNERRE,
ZÁSTUPCE GENERÁLNÍHO TAJEMNÍKA/S. 5.
2021/JS (KRÁCENO)**

Přehodnocení GMO v EU

Dne 29. dubna zveřejnila Komise svou studii „Stav nových genomických technik podle práva EU a s ohledem na rozhodnutí Soudního dvora ve věci C/528-16“, v jejímž rámci analyzuje aktuální stav diskuse o NBT v rozhovorech s členskými státy a zúčastněnými stranami a dospěla k závěru, že právní předpisy EU o geneticky modifikovaných organismech by měly projít procesem revize. Ve Francii ministr zemědělství znovu zopakoval svůj postoj k potřebě změny právních předpisů EU. Rakouští vědci zároveň varovali před riziky zjednodušení právního rámce EU vzhledem ▶

k mnoha neznámým. Průzkum zadáný politickou skupinou Zelených uvádí, že 86 % občanů EU chce, aby potraviny obsahující GMO byly odpovídajícím způsobem označeny.

JS

Biotechnologie: Komise usiluje o otevřenou diskusi o nových genomických technikách, neboť studie ukazuje potenciál pro udržitelné zemědělství a potřebu nové politiky

Tisková zpráva EK, Brusel 29. duben 2021: Evropská komise dnes na žádost Rady zveřejnila studii o nových genomických technikách. Studie ukazuje, že nové genomické techniky, což jsou techniky pro změnu genomu organismu, mají potenciál přispět k udržitelnějšímu potravinovému systému v rámci cílů Zelené dohody pro Evropu a strategie „Od zemědělce ke spotřebiteli“.

Studie zároveň konstatuje, že stávající právní předpisy o GMO přijaté v roce 2001 nejsou pro tyto inovativní technologie vhodné. Komise nyní zahájí rozsáhlý a otevřený konzultační proces s cílem projednat pro tyto biotechnologie návrh nového právního rámce.

Nové genomické techniky, které lze definovat jako všechny techniky pro změnu genomu organismu vyvinuté po roce 2001, se za poslední dvě desetiletí rychle vyvíjely v mnoha částech světa, přičemž některé aplikace již jsou na trhu některých obchodních partnerů EU.

Produkty nových genomických technik mají potenciál přispívat k udržitelným potravinovým systémům, jejichž rostliny jsou odolnější vůči nemocem, podmínkám životního prostředí a účinkům změny klimatu. Kromě toho mohou mít tyto produkty vyšší výživové vlastnosti, jako je zdravější obsah mastných kyselin, a sníženou potřebu zemědělských vstupů, jako jsou pesticidy.

Nové genomické techniky mohou přispět k dosažení cílů EU v oblasti inovací a udržitelnosti potravinových systémů, jakož i konkurenceschopnějšího hospodářství, a tím mít přínos pro mnoho odvětví naší společnosti.

Studie zároveň analyzovala obavy spojené s produkty nových genomických technik a jejich současnými a budoucími aplikacemi. Obavy se týkaly možného dopadu na bezpečnost a životní prostředí, například na biologickou rozmanitost, koexistenci s ekologickým

zemědělstvím a zemědělstvím bez geneticky modifikovaných organismů, jakož i označování.

Nové genomické techniky představují velmi pestrou paletu technik a jejich prostřednictvím lze dosáhnout různých výsledků, přičemž některé rostlinné produkty vyráběné pomocí těchto technik jsou pro zdraví lidí a zvířat a pro životní prostředí stejně bezpečné jako běžně pěstované rostliny.

Studie dospěla k závěru, že existují silné náznaky, že stávající právní předpisy týkající se GMO z roku 2001 nelze použít pro některé nové genomické techniky a jejich produkty a že je třeba je přizpůsobit vědeckému a technickému pokroku.

Další kroky

Studie bude projednána s ministry EU na zasedání Rady pro zemědělství a rybolov v květnu. Komise rovněž projedná svá zjištění s poslanci Evropského parlamentu a všemi zainteresovanými stranami. V nadcházejících měsících bude provedeno posouzení dopadů, včetně veřejné konzultace, s cílem prozkoumat možnosti politiky týkající se regulace rostlin pocházejících z některých nových genomických technik.

Souvislosti

Studie byla vypracována na základě žádosti Rady Evropské unie, která dne 8. listopadu 2019 požádala Komisi, aby provedla „studii s ohledem na rozsudek Soudního dvora ve věci C-528/16 týkající se statusu nových genomických technik podle práva Unie“. Komise při vypracování studie vycházela z odborných stanovisek a příspěvků příslušných orgánů členských států a zúčastněných stran na úrovni EU získaných prostřednictvím cílených konzultací.

(KRÁCENO)

Jednání Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin EP 10. května 2021 k novým genomickým technikám v potravinářském odvětví

Výbor pro životní prostředí a bezpečnost potravin hostil výměnu názorů k nejnovější studii o nových genomických technikách a jejich legislativním rámci spolu se zúčastněnými stranami, poslanci Evropského parlamentu (z výborů ENVI i AGRI) a zástupcem Komise. Studie definuje nové genomické techniky (NGT) jako všechny různé technologie zaměřené na modifikaci genomu, které byly vyvinuty po roce 2001. Rada

požadovala studii po rozhodnutí Soudního dvora (2018), které ukládá jejich výsledky, aby sledovaly status geneticky modifikovaných organismů (GMO). Studie se snaží poskytnout přehled o současné situaci nevládních organizací, které se na ně dívají z různých hledisek (bezpečnost, ekonomika, inovace, vědecké, environmentální atd.) a o tom, jak mohou tyto technologie ovlivnit každé odvětví. Je založena na širších konzultacích s členskými státy a zúčastněnými stranami.

Publikace Komise nastiňuje výhody NGT, zejména skutečnost, že mohou být použity k tomu, aby rostliny byly odolné vůči přípravkům na ochranu rostlin a změně klimatu, zlepšily obsah živin v rostlinách a snížily obsah nezdravých látek v rostlinách; mohou učinit zvířata odolnější vůči chorobám. Nevýhodou je, že Komise zjišťuje rizika pro životní prostředí, koexistenci s plodinami, které nejsou geneticky modifikovanými organismy, označování a právo spotřebitelů na informace. Mnoho zúčastněných stran navíc tvrdí, že přínosy jsou hypotetické, že změny mohou být přemoheny přírodními mutacemi a že jejich výsledky nejsou bezpečné. Zpráva Komise dospěla k závěru, že existují silné náznaky, že stávající právní předpisy se musí přizpůsobovat nejnovějšímu vědeckému vývoji. Kromě toho mohou NGT přispět k cílům Zelené dohody a strategie Od zemědělce ke spotřebiteli.

Komise proto zahájí politické opatření speciálně pro rostliny získané z cílené mutagenese a cisgenese a vyhodnotí dopad (s veřejnou konzultací). Před zahájením těchto akcí se zaměří na sdělování výsledků studie a bude spolupracovat se zúčastněnými stranami.

Vyjádření poslanců EP:

Dorfmann (EPP) zdůraznil, že pokud chceme používat méně pesticidů a hnojiv, potřebujeme odolnější rostliny. Řešením může být NGT.

Hojsik (Renew) řekl, že se musíme řídit zásadou předběžné opatrnosti a že před přijetím jakéhokoli opatření je nutné řádné posouzení.

Hazekampová (Levice) zdůraznila, že ve vztahu k bezpečnosti panuje velká nejistota.

Huitema (Renew) uznal, že v posledních letech GMO přinesly výhody pro lidské a environmentální zdraví, ale zpochybnil schopnost institucí držet krok s právními předpisy, když je vědecký vývoj v biotechnologiích tak rychlý. ▶

Evi (Zelení) se připojila k obavám poslankyně Hazekampové a zpochybnila, že geneticky modifikovaný produkt je zdravější než geneticky nemodifikovaný produkt.

Fiocchi (ECR) upozornil na Zelenou dohodu a strategii Od zemědělce ke spotřebiteli: Jak dosáhneme jejich cílů? Jaké jsou další možnosti? Zdůraznil, že vakcína proti Covidu byla vyvinuta pomocí NGT a nebyly vzneseny žádné obavy.

De Castro (S&D) řekl, že nejdůležitější otázkou je rozlišovat mezi transgenními technikami (které jsou v 17 členských státech zakázány) a novými technologiemi, ke kterým dochází i v přírodě. „Dokud je respektována hranice stejného druhu, nevidím v tom žádné riziko“, řekl. **AREV/14. 5. 2021/JS**

Nová studie sdružení Euroseed varuje před poklesem produkce potravin v případě nezavedení nových technik úpravy genů

Skupina nezávislých konzultantů HFFA Research na základě zadání obchodního sdružení semenářského průmyslu v EU Euroseeds vydala novou studii, ve které varuje před propadem produkce potravin, ke kterému může dojít, pokud nebude povolen přístup k novým technikám úpravy genů (nové genomické techniky). Podle studie by v případě plné implementace strategií Farm to Fork a Biodiverzity do roku 2030 produkce potravin v EU propadla přibližně o 23 %. Tento údaj vychází z jednoho z cílů Evropské zelené dohody – vynětí 10 % půdy z produkce s cílem snížit agrochemické zatížení půdy, což povede k poklesu výnosů u komodit jako je cukr a brambory (a další) až o 13 %. Ztráty mohou být podle nové studie kompenzovány podporou nových genomických technik, urychleným šlechtěním rostlin novými technikami úpravy genů.

ZPRAVODAJ PK ČR 21/2021

Informace z jednání pracovní skupiny pro víno při COPA/COGECA dne 22. 2. 2021

Sekretariát informoval pracovní skupinu (WP), že Komise předložila evropský plán pro prevenci rakoviny, který navrhl opatření týkající se zdanění,

propagace a označování alkoholu do roku 2023 a snížení jeho spotřeby. WP souhlasila se základními zásadami plánu, ale zdůraznila, že cílem některých navržených opatření je snížit spotřebu vína a nezaměřovat se na hlavní cíl, tj. snížení nadměrné konzumace alkoholu omezeným počtem osob.

JS

Z jednání pracovní skupiny „Vino“ při COPA/COGECA dne 4. 5. 2021

Během tříhodinového jednání se nestihl projít celý naplánovaný program. V první části proběhly informace o trhu s vínem v jednotlivých zemích.

Ve Francii se v období srpen 2020 až únor 2021 meziročně snížil objem vývozu vína o 12 % a jeho hodnota o 20 %, mimo pandemii na to měly vliv restriktce USA za Airbus. Jarní mráz způsobil ještě větší škody, za stát se očekává celkem výpadek 1/3 objemu sklizně hroznů. V Německu větší škody způsobil spíše zimní mráz, který dosáhl místy až -28 °C. V Rakousku přišly mrazy ještě před začátkem rašení révy, takže žádné rozsáhlé škody nevznikly. Ve Španělsku nejsou rovněž registrovány zásadní mrazové škody, ale pandemii zásadně poškodila trh s vínem, žádají po EU podporu. V Itálii je to velmi rozdílné podle oblastí, někde jarní mráz způsobil zásadní škody. Jinak jsou sklepy plné vína. V Portugalsku mrazy nebyly, export vína sice běží, ale Komise nepomáhá odpovídajícím způsobem. V Chorvatsku jsou problémy s prodejem vína v důsledku zavřených restaurací. Obdobné problémy má i Slovinsko, otevřené venkovní zahrádky to nezachrání, jarními mrazy byly poškozeny především sady, na révě vznikly zásadní škody jen místy.

Z další části jednání vyplynulo, že Komise se zuby nehty brání odškodnění v odvětví vína, jak za pandemii, tak za mrazy. Všichni se shodli, že jsou zapotřebí další finanční prostředky z EU (nad rámec stávající SOT s vínem) kvůli pandemii, Komise ale stále tvrdí, že žádné finance nemá a tudíž nedá. Následoval požadavek na prodloužení možné doby (práva na výsadbu) mezi vykloučením staré a výsadbou nové vinice ze 3 na 6 let z toho důvodu, že vinaři nyní nemají finanční prostředky na investice. Rozdílné názory v rámci připravované reformy trhu s vínem zazněly na víno se sníženým obsahem alkoholu a odalko-

holizované víno, zda je lze ještě označit slovem „víno“. Většinový názor se přiklonil k usnesení OIV, že ano. Na závěr proběhla prezentace ekologického vinařství v EU, na diskuzi už nezbyl čas. Z celkové produkce biovína pochází 78 % z Evropy, 12 % z Amerik a 10 % ze zbytku světa. Podle plánů Komise musí EU zvýšit plochu ekologicky obdělávané zemědělské půdy během deseti let o 66 %.

JIŘÍ SEDLO

Návrh stanoviska Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova EP pro Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů k řešení necelních a nedaňových překážek na jednotném trhu

29.3.2021: Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova vyzývá Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů jako příslušný výbor, aby do návrhu usnesení, který přijme, začlenil tyto návrhy:

1. zdůrazňuje, že potravinářský a nápojový průmysl je největším výrobním odvětvím EU, které zaměstnává více než 4,82 milionu lidí a vytváří hodnotu ve výši 266 miliard EUR; poukazuje na význam hladce fungujícího jednotného trhu pro využití plného potenciálu zemědělsko-potravinářského odvětví EU, stimulování větší konkurenceschopnosti, růstu a vytváření pracovních míst;

2. zdůrazňuje, že řádné fungování jednotného trhu má klíčový význam pro zabezpečení zemědělsko-potravinářských dodávek v celé EU a je nejlepším nástrojem k zajištění oživení pro všechny; konstatuje, že v některých členských státech vedla pandemii COVID-19 k určitým místním omezením; připomíná, že vnitrostátní opatření nemohou oslabovat základní zásady jednotného trhu;

3. zdůrazňuje význam posílení odolnosti regionálních a místních potravinových systémů, jakož i krátkých dodavatelských řetězců, jak je stanoveno ve strategii „od zemědělce ke spotřebiteli“; zdůrazňuje však, že tato strategie by neměla vytvářet další překážky a zvyšovat roztříštěnost v rámci jednotného trhu;

4. bere na vědomí nedávné zvýšení vnitrostátních požadavků na označování potravin a nápojů; zdůrazňuje, že tyto požadavky musí být odůvodněné a přiměřené a neměly by vytvářet překážky pro bezproblémový pohyb potravinářských výrobků v rámci EU;

5. je přesvědčen, že je nepřijatelné, aby existovaly rozdíly v kvalitě mezi potravi-

nářskými výrobky, které jsou nabízeny a distribuovány na jednotném trhu pod stejnou obchodní značkou a se stejným obalem; vítá pobídky Komise k řešení otázky dvojí kvality potravin na jednotném trhu.

JS

Veřejné slyšení COMAGRI (Výbor pro zemědělství a rozvoj venkova EP): „Umožnění inovací pro udržitelné zemědělství“ 16. března 2021

Panel 1: „Inovace v klíčových odvětvích zemědělství“

Prohlášení Evropské komise, GR AGRI

• Když přemýšlíme o inovacích, zemědělství a lesnictví nemusí být prvními oblastmi, které nás napadnou. Na základě znalostí a inovací však budují udržitelná, odolná a konkurenceschopná odvětví zemědělství a lesnictví.

• Znalosti a inovace jsou klíčovými faktory, které umožňují urychlit přechod k udržitelným, zdravým a inkluzivním zemědělsko-potravinářským systémům. Mohou pomoci vyvinout a otestovat nová řešení, která se týkají dnešní výzvy v oblasti udržitelnosti, překonávat překážky a odhalovat nové tržní příležitosti.

• Míra jejich úspěchu spočívá v jejich schopnosti řešit skutečné potřeby zemědělců a lesníků. Koneckonců, dobrý nápad je takovým pouze tehdy, pokud se používá „v terénu“.

• A v tom spočívá klíčová výzva! Dostupné znalosti a technologie nejsou dostatečně známy a používány odborníky z praxe. V průměru dvacet let odděluje začátek výzkumu a jeho uplatňování v zemědělství, protože to vyžaduje mobilizaci a spolupráci různých aktérů: zemědělců, poradců, průmyslu atd.

• V posledních sedmi letech Komise prosazovala nový způsob poskytování inovativních řešení, která mohou skutečně fungovat pro zemědělce a lesníky a pomoci jejich podnikům stát se konkurenceschopnějšími a udržitelnějšími.

• V rámci Evropského inovačního partnerství pro zemědělství (EIP-AGRI) jsme vyzvali zemědělce a lesníky, aby ve spolupráci s výzkumnými pracovníky, poradci, podniky a dalšími společně vytvářeli a testovali inovativní řešení připravená k tomu, aby byla uvedena do praxe. Tato spolupráce je financována ze SZP. Nazýváme to „interaktivní inovace“.

• EIP-AGRI koordinovala lidské a finanční zdroje dvou hlavních politik EU: společné zemědělské politiky a politiky EU v oblasti výzkumu a inovací. To dalo vzniknout působivému počtu inovativních projektů – od místních po nadnárodní –, které vybavily zemědělce znalostmi a nástroji, které potřebovali k vytvoření udržitelných řešení na své farmě.

• Členské státy a občané EU po počáteční skepsi uvěřili i v tento nový přístup. Jejich zapojení stojí za zahájením více než 2000 operačních skupin podporovaných SZP. Kromě toho je v posledních sedmi letech v celé Evropě financováno téměř 200 projektů s více aktéry v rámci programu Horizont 2020.

• Síť EIP-AGRI koordinovaná Evropskou komisí navíc pomohla realizovat výsledky těchto projektů a zapojila více než 6000 zemědělců, výzkumných pracovníků, poradců a dalších do více než 120 akcí, aby si vyměnili informace o inovativních zemědělských postupech, výzkumných příležitostech a podpoře budování kapacit.

• Myslíme si, že právě nastíněné tyto tři klíčové prvky - zaměření na skutečné potřeby zemědělců a lesníků a práce s nimi a pro ně, koordinované využívání politických nástrojů a silné evropské vytváření sítí a správy se zaměřením na výměnu znalostí a inovací - jsou jádrem úspěchu EIP.

• Pozitivní zpětná vazba od našich zúčastněných stran dále posiluje víru Komise v úspěch inovačního modelu EIP a její úsilí o jeho další podporu.

• Návrh Komise na SZP po roce 2020 dává znalostem a inovacím prostor. EIP-AGRI bude i nadále podporovat zvýšené investice do výzkumu a inovací a umožní zemědělcům a venkovským komunitám, aby z něj měli prospěch.

• V rámci svých strategických plánů SZP budou mít členské státy možnost plně využít EIP-AGRI a celou škálu nástrojů pro výměnu znalostí a inovace (jako je vzdělávání, poradenství, podpora inovací, vytváření sítí) na podporu všech 9 cílů SZP. Tento strategický přístup ke znalostem a inovacím bude klíčový pro vybudování silnějších systémů znalostí a inovací v zemědělství.

• Poté, co jsme dnes a v posledních letech vyslechli naše odborníky z praxe, se domnívám, že iniciativy, jako je EIP, stojí za to podporovat zemědělce a občany EU a široce s nimi komunikovat.

KERSTIN ROSENOWOVÁ/JS

Roční pracovní program propagační politiky na rok 2022 - dopis z EP komisaři pro zemědělství

Brusel 23. dubna 2021 - Někteří poslanci Evropského parlamentu se dopisem obrátili na komisaře Wojciechowskiho s důraznou žádostí o zpracování ročního pracovního programu (AWP) pro rok 2022 v oblasti zemědělské propagační politiky. Program na příští rok by měl zemědělcům EU pomoci překonat hospodářské důsledky krize COVID-19 a dále zviditelnit jejich úsilí o dosažení environmentálních cílů EU.

Producenti čelí náročným časům kvůli pandemii, ale také důsledkům obchodního sporu s USA a brexitu. Proto je důležitější než kdy jindy poskytnout silnou a dobře financovanou propagační politiku. Evropská komise se loni rozhodla snížit rozpočet AWP na rok 2021 o 9 procent na 183 milionů eur. Toto snížení dalece přesahuje 4 % snížení, o němž bylo rozhodnuto pro celkový zemědělský rozpočet v souvislosti s novým finančním rámcem EU.

Kromě toho se Komise rovněž rozhodla podstatně zvýšit přídělky pro ekologické zemědělství a dosáhnout 29 % celkového rozpočtu na podporu. Jsou pevně přesvědčeni, že propagace evropského ekologického zemědělství by mělo být silně podporováno, aby se podpořila spotřeba bioproduktů z EU. Současně však upozorňují na potřebu vyhnout se nepřímému prospěchu z dovozu ze třetích zemí.

S ohledem na vypracování propagačního programu na rok 2022 žádají Evropskou komisi, aby obnovila rozpočet na rok 2020 (200 milionů eur) a řádně zohlednila následující aspekty:

• problémy, kterým zemědělci čelí kvůli krizi COVID-19, brexitu a důsledkům obchodních sankcí uvalených USA v rámci sporu o Airbus;

• potřeba posílit propagaci všech kvalitních produktů v EU s cílem povzbudit výrobce, aby si udrželi nebo dokonce zlepšili své podíly na trhu.

Kromě toho také poslanci vyjádřili své obavy ohledně příští revize nařízení o horizontální propagaci. Vyloučení některých výrobků z této politiky, jako je maso a víno, by nejen poškodilo celosvětovou konkurenceschopnost EU, ale také prospělo výrobkům ze třetích zemí, které splňují mnohem nižší environmentální a zdravotní normy. Je důležité vyhnout se stigmatizaci zemědělství EU, ▶

jehož emise plynů se od roku 1990 snížily nejméně o 23 %, včetně emisí metanu z živočišné výroby.

Dopis podepsalo několik desítek poslanců EP.

JIŘÍ SEDLO

Studie zaměřená na senzorické rozdíly u potravinářských výrobků nepotvrdila dvojí kvalitu mezi západními a východními zeměmi Evropské unie

Evropská komise zveřejnila výsledky druhé části studie celoevropského srovnání kvality potravinářských výrobků prodávaných pod stejnou značkou s lišícím se složením s cílem zjistit, zda případné rozdíly ve složení mohou být rozpoznány lidskými smysly. U deseti z celkem dvaceti testovaných vzorků potravin zakoupených v různých členských státech EU byly zjištěny senzorické rozdíly odrážející složení vzorků. Evropská komise potvrdila i v této studii, provedené Společným výzkumným střediskem (JRC), že stejně jako v první části studie rozdíly neměly souvislost s určitými zeměpisnými oblastmi, vyskytovaly se napříč členskými státy. FoodDrinkEurope, organizace zastupující potravinářský průmysl, zprávu Komise podpořila a zdůraznila, že neexistují důkazy o rozdílech mezi kvalitou potravin v zemích východní a západní EU. Rozhodování spotřebitelů při koupi produktů mohou být ovlivněna nejen na základě chuti, ale i na základě ceny.

ZPRAVODAJ PK ČR 13/2021

Skupina třiceti europoslanců usiluje o definici pojmu „přírodní“ pro účely označování potravin

Definice by podle nich měla být nastavena v rámci nových iniciativ spadajících pod strategii Farm to Fork. Podle převážně levicových poslanců potravinářské společnosti často zneužívají pojem „přírodní“ s cílem podpořit vlastnosti potravin, které se konzistentně liší od konečného složení produktu, což by podle nich mohlo ohrozit plnění cílů Farm to Fork zejména v oblasti snahy o umožnění zdravějších voleb spotřebitelům. Komisařka pro zdraví a bezpečnost potravin Stella Kyriakides na výzvy europoslanců reagovala prohlášením, že

v současné době již existuje dostatečný právní rámec pro označování „přírodních“ ingrediencí, nevyjádřila tedy zájem v tématu podnikat další kroky. Europoslanci ale uvedli, že nedostatečná harmonizace pravidel na evropské úrovni vede k tomu, že producenti potravin se musí spoléhat na svá vlastní opatření při rozhodování o tom, co je a co není přírodní, což vedlo k tomu, že dané označení ztratilo na významu a stalo se pouze prázdným prohlášením s cílem posílit ekonomické benefity producentů.

ZPRAVODAJ PK 18/2021

Evropská komise vydala Sdělení o zlepšení právních předpisů Evropské unie

Evropská komise přijala dne 29. 4. 2021 Sdělení o zlepšování právní úpravy s návrhy způsobů pro zjednodušení legislativy EU, redukcí její zátěže a podporu udržitelnosti a digitalizace. Komise navrhla opatření týkající se odstranění překážek a byrokracie, zjednodušení veřejných konzultací, zavedení zásady u přijímání právních předpisů jeden přijmout – jeden zrušit, začleňování cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje či integrace strategického výhledu do tvorby politik. V příštích měsících bude provedena roční analýza zátěže za rok 2020 a revidované pokyny a soubory nástrojů pro zlepšování právní úpravy.

Zpravodaj PK 18/2021

Komentář: Evropská komise se snaží o zjednodušení evropských předpisů minimálně od začátku tohoto století. Tato snaha je pochopitelná, například při vzniku společné organizace trhu s vínem v roce 1962 měly všechny předpisy EHS pro vína celkem dvě strany, dnes přesahují tisícovku. Nařízení s komickým číslem 1234 z roku 2007 o společné zemědělské politice údajně zjednodušilo předpisy. Možná pro právníky, dostali celé zemědělství do jednoho základního předpisu. Zemědělcům, a zvláště vinařům, zavedlo do celého systému ohromný chaos. To co měli ve specializovaných předpisech, se najednou „rozhodilo“ do všeobecného zemědělského předpisu, kde je třeba vyhledávat, co se týká vína. Takže zjednodušení proběhlo pro určitou skupinu. Jsou však předpisy pro víno určeny právníkům, nebo vinařům? Vinaři se učí především produkovat víno, právníci předpisy, a tak by měly být předpisy v odvětví vína co

nejjednodušší pro vinaře, právníci jsou placeni od toho, aby to pochopili, a ne naopak.

(JIŘÍ SEDLO)

Poslanci Evropského parlamentu dosáhli dohody s Radou o povinnosti, aby EU byla do roku 2050 klimaticky neutrální

Tisková zpráva 21. 4. 2021 - Nové právní předpisy EU v oblasti klimatu zvyšují cíl EU snížit emise do roku 2030 ze 40 % o nejméně 55 % ve srovnání s úrovněmi z roku 1990. Poslanci Evropského parlamentu dosáhli neformální dohody s členskými státy o klimatickém právu EU v úterý večer, několik dní předtím, než americký prezident Biden bude hostit summit vedoucích představitelů o klimatu.

Nový předpis změní politické sliby, že se EU do roku 2050 stane klimaticky neutrální, v závaznou povinnost a dává evropským občanům a podnikům právní jistotu a předvídatelnost, kterou potřebují k plánování přechodu ke klimatické neutralitě. Po roce 2050 se EU zaměří na dosažení záporných emisí.

Komise předloží návrh cíle pro rok 2040 nejpozději šest měsíců po prvním globálním zhodnocení Pařížské dohody. V souladu s návrhem Parlamentu musí Komise vzít v úvahu předpokládaný orientační rozpočet EU na emise skleníkových plynů, definovaný jako celkové emise skleníkových plynů, u nichž se očekává, že budou emitovány, aniž by riskovala závazek EU podle Pařížské dohody na období 2030–2050.

Vzhledem k významu nezávislého vědeckého poradenství bude zřízen nezávislý vědecký orgán, který posoudí, zda je politika konzistentní, a bude sledovat pokrok, jak navrhuje Parlament. Poradní sbor se bude skládat z 15 vědeckých odborníků jmenovaných na čtyři roky. Komise rovněž usnadní odvětvové dialogy a partnerství v oblasti klimatu tím, že svede dohromady klíčové zúčastněné strany, aby povzbudila odvětví k vypracování plánů směřujících ke klimatické neutralitě.

Dohoda bude nyní k dispozici Výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin a plenárnímu zasedání ke schválení, jakož i Radě. Nařízení vstupuje v platnost 20 dnů po vyhlášení v Úředním věstníku.

JS (KRÁČENO)

Inovace v reakci na změnu klimatu: Bordeaux začíná pěstovat šest nových odrůd révy vinné

Již několik let se vinaři v Bordeaux snaží přizpůsobit klimatickým změnám pomocí různých enologických a pěstitelských opatření, nyní i pěstováním nových odrůd. K těm dalším opatřením patří například zvýšení kmínku, menší částečné odlistění keřů, výběr parcel s cílem snížit vodní stres, sklizeň v noci při nižších teplotách a snížení počtu keřů na hektar. Institut National de l'Origine et de la Qualité (INAO) schválil používání čtyř nových modrých a dvou bílých odrůd v regionu Bordeaux, jako výsledek více než desetiletého výzkumu. Bylo zkoumáno 52 odrůd a nakonec bylo schváleno pouze šest. Modré odrůdy: Arinarnoa, Castets, Marselan a Touriga Nacional. Novými bílými odrůdami jsou Alvarinho a Lilliorila. Letos na jaře se uskutečnil jejich první výsadby v praxi. Podle revidovaných pravidel je těchto šest odrůd schváleno pro AOC Bordeaux. Pouze však 5 % plochy vinic může být osázeno těmito novými moštovými odrůdami a v konkrétní kupáži nesmí mít více než deset procent objemu. Proto se nové odrůdy révy neobjeví na etiketách AOC Bordeaux. Bude však ještě trvat několik let, než budou vína tato vína uvedena na trh.

Vinaři v Bordeaux mají tak nyní rozšířenou škálu odrůd s různou dobou zrání. Dosud byla podle pravidel AOC povolena červená vína z odrůd Cabernet Sauvignon, Cabernet Franc, Merlot, Malbec, Carménère a Petit Verdot a bílá vína odrůd Sémillon, Sauvignon blanc, Sauvignon gris, Muscadelle, Colombard, Ugni blanc, Merlot blanc a Mauzac. Cílem zavedení nových odrůd hroznů je co nejvíce zachovat styl bordeauxských vín, tedy jejich čerstvost, eleganci a vyváženost. Pěstování nových odrůd hroznů je experiment, který je plánován na deset let a poté má být vyhodnocen. Kupáže obsahující nové odrůdy se každoročně ochutnají a vyhodnotí.

Arinarnoa vznikla v roce 1956 v INRA křížením odrůd Tannat a Cabernet Sauvignon, je odolnější vůči plísni šedé, tvoří méně cukru a odpovídající kyseliny. Ze stejného ústavu, z roku 1961 pochází i Marselan, je to kříženec odrůd Cabernet Sauvignon Grenache. Její jednotlivé fenofáze jsou opožděny a tak dobře odolává jarním mrazům, ale také plísni šedé, padlí révy a kadeřavosti. Castets je

stará francouzská zapomenutá odrůda z jihozápadu, rovněž je odolnější proti plísni šedé a také vůči padlí révy. Touriga Nacional je portugalská pozdní odrůda, obdobně jako bílá odrůda Alvarinho, která dává méně cukru a více kyselin. Lilliorila je křížencem odrůd Barock a Chardonnay, je odolnější vůči plísni šedé. Všechny tyto „nové“ odrůdy jsou pozdnější a proto lépe odolávají vodnímu stresu.

ZDROJ: SVAZ VINAŘŮ BORDEAUX (CONSEIL INTERPROFESSIONNEL DU VIN DE BORDEAUX)/JS

První Smaragdy v novém systému DAC Wachau

Nový systém značení původu z Wachau se brzy předvede na trhu také prvními Smaragdy ročníku 2020, které budou uváděny na trh od 1. května. První Smaragdy ročníku 2020 se začnou prodávat a budou představeny poprvé v novém systému DAC Wachau. Normy kvality společnosti Vinea Wachau byly integrovány do nového systému původu. Víno z Wachau lze získávat pouze z ručně sbíraných hroznů z Wachau. Zpracování a plnění vína musí probíhat také ve Wachau. Jakýkoli název obce nebo tratě je možné uvést pouze v rámci těchto předpisů DAC. Pro vína označená obcí a/nebo viniční tratí platí také zákaz znatelných tónů po dřevu. U vín označených tratí platí zákaz zvyšování cukernatosti.

Zavedené třídy zralosti Vinea-Wachau - Steinfeder, Federspiel a Smaragd - budou zachovány. Jsou možné ve všech třech úrovních původu. Pouze v případě Smaragdů ze skupiny burgundských odrůd, Neuburského a některých dalších odrůd se nesmí uvádět název tratě, protože názvy tratí jsou v novém systému DAC vyhrazeny pro dvě hlavní odrůdy, Veltlínské zelené a Ryzlink rýnský. Vína Smaragd musí vykazovat alespoň 12,5 % obj. alkoholu.

DER WINZER/27. 04. 2021/JS

Vesnice Champagne prohrála spor o název

Po celá léta švýcarská vesnice Champagne bojovala za právo psát svůj název na etikety místních vín. Nakonec však proti Svazu producentů šampaňských

vín neměla šanci. Malá vesnice Champagne v kantonu Vaud prohrála právní bitvu proti Comité Interprofessionnel du vin de Champagne (CIVC) a již nesmí psát svůj název na tamní vína. O tom rozhodl Ústavní soud kantonu Vaud.

Ještě v lednu letošního roku obec se 750 obyvateli a 28 hektary vinic zvítězila ve fázi, kdy jí vaudská vláda udělila právo na kontrolované označení původu „Commune de Champagne AOC“. Riziko záměny se světově proslulým francouzským sektem je nepochybně nízké. Francouzský CIVC poté rychle vzneslo námitku a vyzvalo ke zrušení nové apelace. Poslední rozhodnutí Ústavního soudu ve Vaudu nyní uvádí, že vytvoření chráněného označení původu (AOC) kantonálními orgány porušuje dvoustranné dohody mezi Švýcarskem a EU, které zaručují výhradní ochranu výrazu „Champagne“. Označení „Commune de Champagne AOC“ je tak historií.

DER WINZER/22. 4. 2021/JS

Nový rekord pro DOC Primitivo di Manduria

V roce 2020 zaznamenalo sdružení DOC Primitivo di Manduria ještě větší nárůst než v roce 2019. Produkce vzrostla o 26 procent ve srovnání s předchozím rokem na více než 28 milionů lahví (přibližně 21 milionů litrů). V roce 2019 byl růst 12 procent. Ročníkové víno Primitivo di Manduria DOC představovalo v roce 2020 celkem 91,6 procenta, Riservas tvořilo 7,9 procenta a Dolce Naturale Primitivo di Manduria DOCG bylo nalahvováno v podílu 0,5 procenta objemu. Tento nárůst je podložen rostoucí ekonomikou vinařské oblasti, kvalitou vína a generační výměnou. Mnoho mladých lidí nyní působí v tomto odvětví a chce pokračovat v práci starých vinařů, kterou dělají s velkým odhodláním a lepším vzděláním. Třetinu vinařských podniků vede nová generace. Přibližně 70 procent Primitivo di Manduria se prodává na exportních trzích.

WEINWIRTSCHAFT/30. 4. 21/JS

Chianti: prodej +11 % ve srovnání s rokem 2020

K 30. dubnu 2021 činil prodej vína Chianti ve srovnání se stejným obdobím loňského roku +11 %. Pozitivního vý-

sledku dosahuje také porovnání údajů s obdobím před covidem. Ve srovnání s prvním čtvrtletím roku 2019 zaznamenalo konsorcium v roce 2021 +9 %. Nyní je hlavním cílem začít znovu co nejdříve s mezinárodními veletrhy, protože kontakt se zákazníky je zásadní pro ještě větší urychlení růstu. Konsorcium proto bude muset pracovat na jejich podpoře a najít všechna možná řešení užitečná pro propagaci denominace a jejich členů. Také toskánský region uvažuje o zvýšení zdrojů na podporu zemědělsko-potravinářských konsorcií na svém území.

FOODCOMMUNITY.IT/18. 5. 2021/JS

Péče o příkrmenný pás ve vinici

V Německu byly v rámci možné náhrady glyfosátu zkoumány jiné alternativy. Konkrétně šlo o vřelou vodu, přípravek z kyseliny pelargonové a „elektro-herbicid“. Kontrolou byl porost bez ošetření a běžná mechanická kultivace. Vřelá voda ničí bílkoviny v buňkách rostlin, k jejich nevratnému poškození dochází od teploty 60 °C. Ve vinicích ale její použití na doprovodné rostliny znamená vysokou energetickou náročnost a vysokou spotřebu vody, při rychlosti 2 km/h se spotřebuje 14 tisíc litrů na hektar.

Přípravek Beloukha z kyseliny pelargonové spaluje kutikulu rostlin, které pak ztrácí vodu a rychle vadnou. Účinnost aplikace je podle velikosti rostlin poměrně nízká, často jsou doprovodné rostliny jenom poškozeny a rychle se jejich funkce obnoví. Pro zvýšení účinnosti se doporučuje raná aplikace současně s herbicidem Katana (účinná látka flazasulfuron).

„Elektroherbicid“ může porost doprovodných rostlin významně zredukovat. Zařízení pracuje na principu vysokého napětí jednosměrného nebo vysokofrekvenčního střídavého proudu. Energie se získává z generátoru proudu poháněného vývodovým hřídelem. Napětí se přenáší na rostlinu pomocí aplikátoru. Proud ničí transportní cesty v rostlině.

DDW/6-2021/JS

V jižních vínech je na vzestupu *Lactobacillus hilgardii*

Tato bakterie se stále častěji nachází v jižních vínech. Produkuje kyselinu mléčnou a octovou, odolává vysokému

obsahu alkoholu a SO₂. Může způsobit hořknutí vína nebo myšinu. *Lactobacillus hilgardii* patří do kategorie heterofermentálních mléčných bakterií, to znamená, že z hexóz produkuje jak kyselinu mléčnou, tak kyselinu octovou. Na druhou stranu není schopna degradovat kyselinu citronovou. Tato bakterie často způsobuje problémy se stabilitou likérových vín a mistel, které vedou ke zvýšení obsahu těkavých kyselin. Má také schopnost degradovat glycerol a k tomu všemu může způsobit problémy s filtrovatelností.

Laboratorně bylo zkoumáno, jak se bakterie *Lactobacillus hilgardii* zbavit. Bylo by zapotřebí zvýšit obsah molekulárního SO₂ nad 0,8 mg/l, což je při současném pH vín zjevně obtížně proveditelné. Relativně dobře funguje lysozym v dávce více než 30 g/hl. To může být také účinně spojeno s chitosanem, což ale samo o sobě nestačí. Ani nízké teploty neinhibují vývoj těchto bakterií, na druhou stranu se zdá, že vysokoteplotní tepelné úpravy jsou relativně účinné. Nejlepším způsobem, jak se vyhnout rozvoji těchto bakterií, je prevence. Tedy hlavně biologická ochrana při řízení mikrobioty v předfermentační fázi. Dále jakmile je dokončeno jablečno-mléčné kvašení, je vhodné víno vyčistit, bakterie zůstávají v pevných frakcích.

WWW.VITISPHERE.COM/MARION

BAZIREAU/27. 4. 2021/JS

Podpora německých zemědělců v době pandemie

Poslední, už třetí, forma podpory přinesla systémové zlepšení a zjednodušení. Podmínkou získání podpory je minimálně 30ti % ztráta v měsíci, ve kterém zemědělec podává žádost, oproti stejnému měsíci v roce 2019. Podle výše ztráty se vyplácí podpora ve výši 40, 60 a 90 % rozdílu, nejnižší sazba platí pro 30 % ztráty, nejvyšší od ztráty 70 %.

DDW/5-2021/JS

Pomoc vinařům v nouzi po jarním mrazu ve Francii

Úřad ministra zemědělství oznámil podepsání a odeslání oběžníku dne 3. května prefektům na zřizování mimořádného nouzového fondu, který byl oznámen již 17. dubna po historicky

enormních jarních mrazech. Tento fond ve výši 20 milionů € bude spravován regionálně ve formě paušální podpory na farmu se stropem 5 000 €. Tato podpora je otevřena všem zemědělským odvětvím (sady, cukrovka, řepka ...). Zástupci vinařského odvětví žádají, aby v roce 2022 nemuseli hradit sociální a zdravotní pojištění. I když potřeba vznikne až v roce 2022 (ztráta úrody v roce 2021), je nyní nutné přesně vědět, jaké budou podmínky podpory. Také do budoucna požadují změnu pravidel při pojišťování kalamit v zemědělství.

WWW.VITISPHERE.COM/ALEXANDRE

ABELLAN/5. 5. 2021/JS

Novela německého vinařského zákona

Na začátku roku 2021 byla přijata novela německého vinařského zákona a nyní před několika týdny také novela prováděcí vyhlášky, která vstoupila v platnost 8. května 2021. Jádrem reformy je změna zákona o označování vín, jak to vyžaduje evropské právo. V této souvislosti se německý zákonodárce rovněž rozhodl změnit předchozí předpisy o jakosti. Nová pyramida kvality má být v budoucnu chápána podle zásady: Čím menší je zeměpisné označení, tím vyšší je příslib kvality. Nová pyramida uvádí označení „německé víno“ (Deutscher Wein) pro nejnižší úroveň kvality (bez označení původu), a pak postupně narůstající kvalitu: „zemské víno“ (CHZO, Landwein), a dále podle velikosti území víno s CHOP ve 4 kategoriích – pěstitelská oblast (Anbaugebiet), region, obec (Gemeinde/Ortsteil) a trať (Einzellage).

Německo si dobrovolně snížilo maximální výsadbu nových vinic na 0,3 % ročně, jinak předpisy EU nařizují maximálně na 1 %. Aby se to neobcháze-lo, může podnik pěstovat maximálně 10 arů vinic pro experimentální účely a bez povolení k výsadbě. Na trh může být uvedeno 20 hl vína z této plochy. To je umožněno do šestého sklizňového roku od povolení odrůdy v kterékoliv spolkové zemi Německa, pak se víno nesmí uvádět na trh, plocha se musí vykloučit nebo musí na ni být získáno výsadbové právo. Název Federweißer (částečně zkašený hroznový mošt, obdoba našeho burčáku) lze použít pouze pro mošt, který pochází z CHZO nebo CHOP.

Dále se zavedla řada menších změn, například víno s CHZO již nesmí obsa-

hovat žádné menší zeměpisné označení, pokud je uvedena obec, musí být dodržena cukernatost moštu jako pro kabinetní víno a nejdříve uvedení na trh smí být 15. prosince roku sklizně. Trať je možné uvést písmem velkým nejméně 1,2 mm a písmem stejné barvy a druhu písma jako obec, cukernatost moštu musí odpovídat kabinetnímu vínu a víno se může uvést na trh nejdříve 1. března. Všechny menší zeměpisné informace musí být zapsány v registru vinic. Nově není povoleno uvádět na etiketě odrůdy Bacchus, Domina, Kerner, Rieslaner a Scheurebe.

DDW/12. 5. 2021/JS

Nealkoholické víno v Německu

Že méně je někdy více, pokud jde o alkohol, je mezi vinařskými profesionály dlouho známo. Ale úplně bez alkoholu ... Podle Německého vinařského institutu se v posledních letech výrazně zvýšila nabídka nealkoholických tichých a šumivých vín. Ale ne bezdůvodně, protože producenti reagují na stávající zájem. A ten se v posledních několika letech neustále zvyšuje. Podle institutu pro průzkum trhu IRI vzrostl prodej nealkoholických vín v německém maloobchodu s potravinami z 2,6 milionu lahví v roce 2019 na více než 3,7 milionu lahví v roce 2020. V oblasti nealkoholických šumivých vín je také zřejmý vzestupný trend a prodeje vzrostly z 20,9 milionu na téměř 22 milionů lahví v loňském roce. Ceny se pohybují od 5 do 15 €/láhev 0,75 l.

MEININGERS WEINWELT/CHRISTINE
NEUBECKER/10. 5. 2021/JS

Robot VineScout do vinic

Vědci z Universitat Politècnica de València ve Španělsku vyvinuli „VineScout“, robotického pozorovatele pro vinohradnictví budoucnosti. Robot VineScout může kdykoli vyhodnotit stav vody a různé klimatické indikátory v prostředí vinic. Pomáhá například optimalizovat zavlažování nebo co nejučinněji plánovat sklizeň. „VineScout“ je zcela autonomní; má rádiové a spektrální snímače prostředí, ultrazvuk a pokročilý systém, který kombinuje získávání obrazu a umělou inteligenci. Jeho navigační systém mu pomáhá orientovat se

ve vinici. Senzory zaznamenávají barvu listů a hroznů a jeho systém zpracování dat je založen na databázi umělé inteligence. Porovnání barvy listu s cílovou barvou uloženou v databázi poskytuje vinaři informace o stavu rostlin. Přenosný a robustní „VineScout“ zaznamenává na vinici 12 000 měřicích bodů za hodinu. Pro každý určuje 30 různých dat. Může samostatně pracovat dva dny, než bude třeba dobít baterie, může být aktivní i v noci.

DER WINZER/5. 5. 2021/JS

Podpora umělé inteligence v německém vinařství

Spolkové ministerstvo pro výživu a zemědělství (BMEL) financuje z celkové částky více než 4 miliony eur dva velké projekty ve vinařství, v nichž se využívá umělé inteligence (AI). Jejich názvy jsou PINOT a SmartGrape.

PINOT je projekt vývoje umělé inteligence pro enologické technologie, je financován ve výši 2,9 milionu eur. Jeho cílem je podpora vinařů, sklep mistrů a obchodníků s vínem vývojem mobilních ručních zařízení a laboratorních systémů pro sběr informací o víně. Má se tak dít podporou vnímání lidského nosu, jazyka a úst, kdy se bude pomocí senzorů objektivně a digitálně zaznamenávat chuť a vůně od hroznů až po hotové víno. Koordinátorem projektu je DLR Rheinpfalz, partnery jsou různá německá výzkumná pracoviště a vinařství.

SmartGrape je projekt zaměřený na vývoj měřicího systému založený na AI pro určování kvality ve vinařství, je financován ve výši 1,2 milionu eur. Výzkum se soustředí na vývoj kompaktního měřicího systému založeného na infračervené spektroskopii ve středním infračerveném rozsahu. Při vývoji se má AI používat v různých bodech, aby se vytvořil mobilní, adaptivní, levný, robustní a spolehlivý měřicí systém pro hodnocení komplexních spekter, a tím se zlepšila charakterizace kvality hroznů a stanovení růstu plísní. Vývoj probíhá pomocí metod strojového učení a zpracování dat. Tisíce signálů o látkách hroznů, které určují kvalitu, stanoví budoucí kvalitu vína pomocí AI. Měřicí systém je navržen jako kompaktní, robustní a nákladově efektivní metoda pro uživatele ve vinici a sklepě. Partnery projektu jsou různé německé výzkumné instituce.

DDW/12. 5. 2021/JS

Obaly na víno budou v Německu zálohovány

Novela zákona o obalech, kterou přijal Spolkový sněm 6. května 2021, se v budoucnu dotkne také vína v nevratných plastových lahvích a plechovkách. Od 1. ledna 2022 zde bude platit záloha. Ta již byla v minulosti vybírána za míchané alkoholické nápoje v nevratných lahvích na nápoje ve výši 25 centů. Doposud však byly vyloučeny nápoje jako víno, lihoviny nebo mošt. Obaly na nápoje, které jsou již na trhu, lze prodávat zdarma do 1. července 2022.

WEINWIRTSCHAFT/10. 5. 2021/JS

Traktory v rakouském zemědělství a vinohradnictví

Nově přihlášených všech traktorů bylo v koronavirovém roce 2020 celkem 6 292, tj. více než v předcházejících dvou letech. Speciálních traktorů do vinic a sadů bylo 617, nejvíce za posledních pět let. Z toho traktorů se 4 stejně velkými koly (4 SVK) tvořily 37 %. Zemědělci zřejmě investují z obavy ze ztráty hodnoty peněz. K nejčastějším výrobcům nově přihlášených speciálních traktorů patřily sestupně značky Carraro (4 SVK), Fendt, Arbos, Lovol a New Holland. Konkrétně podle značek činily registrace speciálních traktorů Fendt 100 ks, Arbos 51 ks, Lovol 48 ks, New Holland 46 ks a Massey Ferguson 35 ks. Nejčastější registrace traktorů 4 SVK podle značek byly: Carraro (170 ks), Holder (24 ks) a Pasquali (20 ks). Největší meziroční nárůst zaznamenaly levnější čínské značky Lovol (400 %, v roce 2017 ještě žádný kus) a Arbos (300 %, v roce 2018 ještě žádný kus), z tradičních a nejčastějších výrobců pak Carraro (29 %) a Fendt (25 %).

DER WINZER/3-2021/JS

Celkové množství neprodaných potravin a vína v Itálii stoupne vlivem protikovidových opatření až na 1,1 miliónu tun

Italská organizace Coldiretti zastupující zemědělce v uplynulém týdnu odhadla celkový objem neprodaných potravin a vína v souvislosti s propuknutím pandemie koronaviru a uzavřením restau- ▶

rací, pizzerií, kaváren a barů (HORECA) až na 1,1 miliónu tun. Posílily sice výdaje domácností za potraviny, zhruba o 7,4 % v roce 2020, ani to ale nepomohlo zcela vykompenzovat výpadek sektoru HORECA. Podle Coldiretti tak nebylo prodáno zhruba 300 tun hovězího masa, 270.000 tun ryb a mořských plodů a přibližně 200 milionů lahví vína. Spotřeba potravin v Itálii klesla o 30 miliard EUR, nejvíce za posledních 10 let.

ZPRAVODAJ PK ČR 15/2021

ČR má podle indexu jednu z nejnižších regulací spotřeby potravin a tabáku

Regulace potravin, alkoholických nápojů, tabákových výrobků a elektronických cigaret je v České republice jedna z nejnižších. Lépe než ČR je na tom Německo. Naopak nejvíce spotřebitele omezují Norsko, Litva a Finsko. Vyplyvá to z aktuálního vydání Indexu pečovatelského státu (Nanny State Index), který vydal londýnský think-tank Institute of Economic Affairs (IEA). Informoval Liberální institut, který se na tvorbě indexu podílí. Index měří, jak moc jednotlivé evropské státy omezují spotřebitele v konzumaci alkoholu, tabáku, jídla a nealkoholických nápojů. Index tak sleduje velikost a šíři zákazů, přímá omezení spotřebitelů nebo omezení prodeje. „Zatímco v prvních dvou vydáních v letech 2016 a 2017 byla Česká republika na samém spodku žebříčku, tedy byla nejméně pečovatelskou, v žebříčku 2019 přenechala titul nejméně pečovatelského státu Německu. Málokdy máme příležitost naše politiky za něco pochválit, natož je chválit za nečinnost. Když ale budou v neregulaci těchto odvětví pokračovat, bude to pro spokojený život obyvatel naší země ideální,“ uvedl ředitel Liberálního institutu Martin Pánek. Nejhoršími zeměmi, tedy na vrcholu žebříčku, jsou Norsko, Litva a Finsko. Ve všech těchto zemích platí výrazná regulace a zdanění zejména u alkoholu a cigaret. Norsko má navíc extrémně přísný režim elektronických cigaret. Maďarsko na čtvrtém místě má zase nejhorší regulaci jídla a nealkoholických nápojů. „Reputace Česka coby přístavu svobody zaznamenala otřes v květnu 2017, když v platnost vstoupil velký zákaz kouření. Zákaz neumožňuje žádné kuřácké místnosti a žádné výjimky. Průzkum veřejného mínění provedený na konci roku

2017 zjistil, že 58 procent Čechů si myslí, že zákaz je příliš extrémní. Česko je díky nízkým daním a neexistující povinné zavírací době rájem konzumentů piva,“ uvedl autor indexu a analytik v IEA Christopher Snowden.

ZDROJ: WWW.ZEMEDELEC.CZ, AUTOR:

PETRA VAŇATOVÁ, 13. 5. 2021

Francie zvažuje možnost uvalení sankcí na účastníky potravinářského řetězce v případě nepodepsání dohody týkající se minimální ceny potravin

Francouzská vláda dokončuje jednání s členy potravinového dodavatelského řetězce o stanovení minimální ceny některých potravinových výrobků. Očekávaným výsledkem nového nařízení by mělo být zajištění odpovídajícího podílu na přidané hodnotě i pro primární producenty – tedy nastavení cen tak, aby příjem producentů odpovídal produkčním nákladům. Rok trvající jednání mělo skončit 01/03/2021, neshody v názorech stran nadále přetrvávají. Nové nařízení by mělo nastavovat minimální ceny na následujících dvanáct měsíců. Společnosti v potravinářském řetězci by mohly následně čelit sankcím v případě, že nepodepíší dohodu o ceně potravin do konce jednacího období.

ZDROJ: PK ČR

Tisková zpráva EK: Digitální certifikát EU COVID: Evropský parlament a Rada dosáhly dohody o návrhu Komise

Brusel 20. květen 2021: Komise vítá dnešní prozatímní dohodu mezi Evropským parlamentem a Radou o nařízení, kterým se upravuje digitální certifikát EU COVID. To znamená, že jsme na dobré cestě k tomu, aby byl tento certifikát (dříve nazývaný „digitální zelený certifikát“) připraven k použití koncem června, jak bylo naplánováno. Dnešní dohoda bylo dosaženo v rekordním čase pouze dva měsíce poté, co byl předložen návrh Komise. Digitální certifikát EU COVID je bezplatný, bezpečný a dostupný každému. Bude zahrnovat údaje o očkování, testování a uzdravení a nabízet občanům různé možnosti. Certifikát plně dodržuje základní práva občanů, včetně ochrany osobních údajů. Všichni

občané EU mají základní právo na volný pohyb v EU. Digitální certifikát EU COVID, který bude k dispozici v papírové nebo digitální podobě, usnadní Evropanům cestování, aby mohli navštívit své rodiny a blízké nebo si dopřát zasloužený odpočinek.

Práce není u konce. Na úrovni EU bude systém připraven v nejbližších dnech. Nyní je rozhodující, aby všechny členské státy pokračovaly v zavádění svých vnitrostátních systémů, a celý systém tak mohl začít fungovat co nejdříve.

V návaznosti na dohodu dosaženou Evropským parlamentem a Radou digitální certifikát EU COVID:

- Bude zahrnovat údaje o očkování, testování a uzdravení.
- Bude k dispozici v digitální a papírové podobě podle preference příjemců a bude obsahovat digitálně podepsaný kód QR.
- Bude bezplatný, bude se dít snadno získat a bude dostupný i pro osoby očkované ještě předtím, než vstoupilo v platnost nařízení o digitálním certifikátu EU COVID.
- Členské státy jej mohou rovněž používat pro vnitrostátní účely, pokud tak stanoví jejich vnitrostátní právní předpisy.
- Členské státy držitelům evropského digitálního certifikátu EU COVID nesmějí ukládat další cestovní omezení, pokud nejsou nezbytná a přiměřená pro ochranu veřejného zdraví.
- Komise také uvolní 100 milionů eur na podporu členských států při poskytování cenově dostupných testů.

Další kroky

Politickou dohodu nyní musí formálně přijmout Evropský parlament a Rada. Nařízení vstoupí v platnost dne 1. července, přičemž pro vydávání certifikátů v členských státech, které potřebují více času, bude uplatněno šestiměsíční zaváděcí období.

Souběžně s tím bude Komise i nadále podporovat členské státy při dokončování jejich vnitrostátních řešení pro vydávání a ověřování digitálního certifikátu EU COVID a poskytovat technickou a finanční pomoc členským státům, aby se mohly připojit k bráně.

Souvislosti

Souběžně s legislativním procesem již bylo dosaženo významného pokroku na technické úrovni. Je připravena brána EU umožňující přeshraniční ověřování certifikátů, která bude fungovat od června. ▶

V uplynulých dvou týdnech se uskutečnily úspěšné pilotní testy s účastí 17 členských států a Islandu a příští týden se k testům připojí dalších pět členských států.

(KRÁČENO)

Digitální covid certifikát EU usnadní bezpečné cestování

Bezpečné, ale zároveň snazší než doposud: takové by mělo být cestování během nadcházejícího léta. Umožnit by jej měl nový digitální covid certifikát EU.

Jak bude digitální covid certifikát EU fungovat?

Certifikát vám usnadní bezpečné cestování po EU tím, že prokáže, že jste byli očkovaní, máte negativní výsledek testu nebo jste v posledních šesti měsících onemocněli prodělali. Budou jej vydávat vnitrostátní orgány.

Všechny uvedené informace budou ve formě QR kódu, který může mít elektronickou podobu (například na smartpho-

nu nebo tabletu) nebo může být vytištěný a naskenovaný při cestování.

Certifikát by měl být k dispozici od 1. července a bude zdarma.

System bude fungovat po dobu 12 měsíců a platit bude všech 27 zemích EU, ale i na Islandu, v Norsku a v Lichtenštejnsku.

Mohu vycestovat pouze s ním?

Ne, stále budete potřebovat cestovní pas nebo jinou formu identifikace.

K cestování jako takovému certifikát mít nemusíte – řídit se ale musíte opatřeními zavedenými jednotlivými státy. Pokud ho však mít budete, cestování by vám měl usnadnit. Může to například znamenat, že nebudete muset podstoupit karanténu.

Pokud však v některém členském státu nastanou výjimečné okolnosti, jako je například náhlý výskyt a rozšíření nové mutace koronaviru, bude možná nutné zavést nová omezení.

Co je součástí digitálního covid certifikátu EU?

Testy uznané v rámci certifikátu zahrnují amplifikační testy nukleové kyseliny – NAAT (jako jsou testy RT-PCR) – a rychlé testy na antigen.

Na základě testů lze získat dva možné certifikáty:

Certifikát o testu: ten poskytuje informace o výsledku, typu a datu testu NAAT nebo rychlého testu na antigen

Certifikát o zotavení se: ten potvrzuje, že se držitel již prodělal infekci SARS-CoV-2 po pozitivním testu NAAT a z onemocnění se zotavil

Testování na protilátky uznáváno zatím není, ale po spuštění systému se to může změnit.

Evropská komise vyčlenila v rámci nástroje nouzové podpory 100 milionů eur na nákup koronavirových testů potřebných pro certifikáty.

Další kroky

Poslanci budou o návrhu hlasovat na plenárním zasedání, které se bude konat od 7. do 10. června.

ZDROJ: EVROPSKÝ PARLAMENT, 27. 5. 2021